

ΟΜΑΔΑ Α

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ (4,5,6)

Apud antīquos Rōmānos concordia maxima sed avaritia minima erat. Rōmāni in suppliciis deōrum magnifici sed domi parci erant. Iustitiā inter se certābant et patriam curābant. **In bello pericula audaciā propulsābant et beneficiis amicitias parābant. Delecti consultābant patriae; eis corpus ex annis infirmum sed ingenium propter sapientiam validum erat.**

Silius Italicus, poeta epicus, vir clarus erat. XVII (septendecim) libri eius de bello Punico secundo pulchri sunt. **Ultimis annis vitae suae in Campania se tenebat. Multos in illis locis agros possidebat. Silius animum tenerum habebat. Gloriam Vergili studebat ingeniumque eius fovebat.** Eum ut puer magistrum honorabat. Monumentum eius, quod Neapoli iacebat, pro templo habebat.

In ea civitate, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertatis, fons aequitatis. Mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus. **Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistratus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.**

Παρατηρήσεις Α΄ Ομάδας

A1. Να μεταφράσετε στη νέα ελληνική τα αποσπάσματα με τα έντονα γράμματα.

Μονάδες 20

B1. Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε την ένδειξη Σωστό, αν είναι σωστές, ή Λάθος, αν είναι λανθασμένες.

1. Η Λατινική και η Ελληνική έχουν κοινή Ινδοευρωπαϊκή καταγωγή.

2. Αφετηρία για την καλλιέργεια της Λατινικής και την παραγωγή αξιόλογων κειμένων είναι η ιστορική «συνάντηση» των Ρωμαίων με τους Έλληνες που πραγματοποιήθηκε το 240 π.Χ.
3. Το τέλος της αρχαίας ρωμαϊκής λογοτεχνίας τοποθετείται στον 6^ο αι. μ.Χ.
4. Η σάτιρα είναι ένα σχεδόν νέο, καθαρά ρωμαϊκό, είδος.
5. Οι «νεωτερικοί» ποιητές δημιουργούν πολύ καλοδουλεμένα ποιήματα, τα οποία διακρίνονται για την απλότητά τους.
6. Στην πρώτη περίοδο της κλασικής εποχής, ως το 40 π.Χ. ανθεί κυρίως η ποίηση.
7. Ο κορυφαίος εκπρόσωπος της πεζογραφίας κατά τους κικερώνειους χρόνους είναι ο Μαρκος Τύλλιος Κικέρων.
8. Κοινό χαρακτηριστικό των μύθων στις Μεταμορφώσεις του Οβίδιου είναι η παρουσίαση της ιστορικής διαδρομής της «αιώνιας πόλης».
9. Στους αυγούστειους χρόνους το κέντρο βάρους μετατοπίζεται στην ποιητική δημιουργία και ακολουθεί ο πεζός λόγος.
10. Στον Βεργίλιο ανατέθηκε από τον Αύγουστο η σύνθεση του Ύμνου της Εκατονταετίας για την επίσημη έναρξη της «*paux Augusta*».

Μονάδες 10

B2. α) Να γράψετε δίπλα σε κάθε λέξη της στήλης Α τον αριθμό της ετυμολογικά συγγενούς της λέξης της στήλης Β. Μία λέξη της στήλης Β περισσεύει.

Α	Β
antiquos	1. άνεμος
minima	2. καρδιά
concordia	3. αντικά
libri	4. αναιμία
animum	5. λιμπρέττο (ποιητικό κείμενο μελοδράματος)
	6. μινιατούρα

Μονάδες 5

β) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις επιλέγοντας μία από τις λατινικές φράσεις: **a priori, casus belli, versus (vs.), a posteriori, alter ego.**

1. Η απόφαση της χώρας να επεκτείνει τα σύνορά της παραβιάζοντας τις διεθνείς συνθήκες θεωρήθηκε από την πλειοψηφία των γειτονικών χωρών .....
2. Το να παραδέχεται κάποιος τα λάθη του , έστω και ....., είναι δείγμα ωριμότητας.
3. Με τον επιστήθιο φίλο μου έχουμε πάντα τον ίδιο τρόπο σκέψης, είναι το .....
4. Δεν μπορούμε να κρίνουμε ..... την αξία του πρέπει να δούμε στην πράξη τι αξίζει.
5. Όλοι περιμένουν με αγωνία τον ποδοσφαιρικό αγώνα της Ελλάδας ..... Ισπανίας.

Μονάδες 5

Παρατηρήσεις Β' Ομάδας

Γ1. Στις παρακάτω λέξεις να γράψετε τις πτώσεις που ζητούνται:

(in) suppliciiis: γενική ενικού

deōrum: κλητική ενικού

se: την αιτιατική ενικού του α' προσώπου

patriam: τη δοτική πληθυντικού

(in) bello: αιτιατική πληθυντικού

Silius Italicus: κλητική ενικού

ea: ονομαστική ενικού του ουδετέρου γένους

vir: δοτική ενικού

libri: κλητική ενικού

eius: δοτική πληθυντικού

agros: αφαιρετική του άλλου αριθμού

(in) legibus: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

libertatis: ονομαστική του ίδιου αριθμού

fons: γενική πληθυντικού

corpora nostra: την γενική πληθυντικού με την αντωνυμία να δηλώνει το β' πρόσωπο για έναν κτήτορα.

Μονάδες 15

Γ2. illis locis: να κλιθεί η συνεκφορά στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

Μονάδες 5

Γ3. Ultimis annis vitae suae in Campania se tenebat: να αντικαταστήσετε το υποκείμενο του ρήματος **tenebat** με την αντωνυμία **ego** και να προχωρήσετε στις απαραίτητες αλλαγές των **αντωνυμιών** και του **ρήματος**.

Μονάδες 3

Γ4. Να σχηματίσετε τα ρήματα στο πρόσωπο και χρόνο, που σας ζητείται:

erat: το απαρέμφατο του ενεστώτα και το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα

curābant: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα

consultābant: το β' ενικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα

possidebat: το απαρέμφατο του ενεστώτα

tenebat: το α' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα

habebat: το β' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα

continent: να χρησιμοποιήσετε ως υποκείμενο την αντωνυμία **ille** και να γράψετε την οριστική του παρατατικού

servant: το απαρέμφατο του ενεστώτα και το ίδιο πρόσωπο στην οριστική παρατατικού.

stat: το γ' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα παρατατικού

possumus: το γ' ενικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα και παρατατικού

Μονάδες 14

Δ1. Να συμπληρώσετε τον συντακτικό ρόλο των τύπων:

minima: .....στο.....

beneficiis: .....στο.....

Vergili: .....στο.....

Lex: .....στο.....

esse: .....στο.....

Μονάδες 5

Δ2. Να υπογραμμίσετε την σωστή απάντηση σχετικά με τον συντακτικό ρόλο των τύπων:

deōrum: γενική κτητική ή αντικειμενική στο *suppliciiis*;

ex annis: εμπρόθετος της απομάκρυνσης ή εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο *erat*;

epicus: επιθετικός προσδιορισμός ή παράθεση στο *poeta*;

vitae: γενική διαιρετική ή κτητική στο *annis*;

libertatis: γενική υποκειμενική ή αντικειμενική στο *fundamentum*;

Μονάδες 5

Δ3. quod Neapoli iacebat: να αναγνωρίσετε συντακτικά (είδος, εισαγωγή, εκφορά, λειτουργία) τη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

Δ4. propter sapientiam: να αναγνωρίσετε συντακτικά τον εμπρόθετο προσδιορισμό και να γράψετε έναν ισοδύναμο τρόπο εκφοράς.

Μονάδες 2

Δ5. domi: να γράψετε ποια επιρρηματική σχέση δηλώνει και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλωθεί η κίνηση σε τόπο.

In ea civitate: να γράψετε ποια επιρρηματική σχέση δηλώνει και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλωθεί η κίνηση σε τόπο.

Μονάδες 3

Δ6. vitae suae: να δηλωθεί η κτήση χωρίς αυτοπάθεια

Monumentum eius: να δηλωθεί η κτήση με αυτοπάθεια

Μονάδες 2

Δ7. Silius Italicus, poeta ... erat: να αναλυθεί η παράθεση στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

BONA FORTUNA!!!